

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร

The Success Factors for the Achievement of the TO BE NUMBER ONE Diamond Level

เทพฤทธิ์ เยาว์ธานี¹, วรินทร์ย์ เยาว์ธานี², นงนุช กันทะชัย³, สุรพล เวียงนนท์⁴ และ สุรวีร์ ชัยชนะ⁵

Thepparit Yaothanee¹, Warinsee Yaothanee², Nongnout Kanthachai³, Surapol Wiangnon⁴ and Surawee Chaichana⁵

Received : 17/6/2019

Revised : 3/7/2019

Accepted : 18/6/2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากระบวนการในการดำเนินงานสู่ความสำเร็จ ผู้นำ ภาวะผู้นำ และกลยุทธ์ในการดำเนินกิจกรรมสู่ความสำเร็จ 2) เพื่อศึกษาแรงบันดาลใจในการทำงานสู่ความสำเร็จ และปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร ประชากรที่เป็นตัวแทนระดับเพชร โดยวิธีแบบเจาะจง จำนวน 77 คน เครื่องมือวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิภาษวิธี (Dialectical Method)

ผลการวิจัยกระบวนการสู่ความสำเร็จ เริ่มจากศึกษารายละเอียดโครงการ แต่งตั้งคณะกรรมการและทีมงาน วางแผน ขออนุมัติ กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ประสานความร่วมมือ สรุปผล ประเมินผล และเผยแพร่ 2) ผู้นำและภาวะผู้นำสู่ความสำเร็จ ต้องมีความเชื่อมั่นศรัทธาในองค์ประธานโครงการ มีองค์ความรู้ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา มีความมุ่งมั่น มีจิตสาธารณะ กล้าตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ และมีความตั้งใจทำงาน 3) แรงบันดาลใจสู่ความสำเร็จ คือ มีความรักและศรัทธาในองค์ประธานโครงการ เยาวชนเป็นหนึ่งในโดยไม่พึ่งยาเสพติด เป็นคนเก่ง คนดีของสังคม 4) กลยุทธ์สู่ความสำเร็จ มีการรณรงค์ปลุกจิตสำนึกและสร้างกระแสนิยม การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจ 5) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ผู้นำต้องให้ความสำคัญ เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความเข้มแข็งและเอาจริง มีทีมงานเข้มแข็ง เป็นพี่เลี้ยงที่ดี มีจิตอาสา สร้างแรงบันดาลใจให้แก่เยาวชน 6) ปัญหาการดำเนินงาน ได้แก่ ปัญหาด้านการรณรงค์ปลุกจิตสำนึก การจัดกิจกรรมเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน การจัดตั้งศูนย์เพื่อนใจทูปีนัมเบอร์วัน การสร้างและพัฒนาเครือข่าย ส่วนใหญ่ประสบปัญหา คือ งบประมาณไม่เพียงพอ ผู้บริหารไม่สนับสนุน เวลาเข้าร่วมกิจกรรมมีน้อย

คำสำคัญ: ปัจจัย, ความสำเร็จ, ชมรมทูปีนัมเบอร์วัน, ระดับเพชร

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

² Assistant Professor of Faculty of Management Science, Chiang Rai Rajabhat University

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

⁴ Assistant Professor of Faculty of Management Science, Chiang Rai Rajabhat University

⁵ รองศาสตราจารย์ ดร. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

⁶ Associate Professor of Faculty of Management Science, Chiang Rai Rajabhat University

⁷ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

⁸ Assistant Professor of School of Social Science, Chiang Rai Rajabhat University

⁹ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

¹⁰ Management Science, Chiang Rai Rajabhat University

* Corresponding author. E-mail: su_rak@hotmail.com

Abstract

This research aimed to study 1) the operation process of the success, leader and leadership, and strategies to the success and 2) the inspiration to the success and the success factors of operation of TO BE NUMBER ONE in the diamond level from 77 people who were the representatives in the diamond level selected by the purposive sampling. The research instruments comprised in-depth interviews and focus groups. The data were collected from 8-10 December 2017 at Laksawan Resort and analyzed by Dialectical Method.

The findings revealed that, 1) The success of operation started from studying the project details, appointing committee and team, planning, proposing the project, selecting target groups, collaborating with others, summarizing the project outcome, assessing, and publicizing. 2) The leaders and the leadership appeared that leaders must have the confidence and faith in the project president, knowledge, understanding, willing and responsibility for developing the project. The leader should be committed, public minded, great courage making decision, responsible, and hard working. 3) Inspiration was derived from having love and faith in the project president, juveniles had a pro-active attitude and turned away from drug and became the good and intelligent people. 4) Strategies for success included raising awareness, building up social values, and increasing the mental immunity. 5) Success factors were the leader must focus on the unity, strength and commitment, having a strong team. The leader must be a good mentor, public minded, dedicated, and an inspired person for the youth. 6) Problems of the operation were the campaign for raising awareness, the activity organization for enhancing the immune, the establishment of the 'TO BE NUMBER ONE Friend Corner' and the establishment and development of networks. Most of the problems found were the insufficient budget, unsupported administrators, and limited participation time.

Keywords: Factors, Success, TO BE NUMBER ONE, Diamond Level

ความสำคัญของปัญหา

ด้วยสถานการณ์ปัญหายาเสพติดของประเทศไทยในปัจจุบันจัดได้ว่าอยู่ในขั้นวิกฤติ โดยสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดได้ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศเป็นอย่างยิ่ง พบว่า ผู้ติดยาเสพติดจำนวนมากจะเป็นผู้ก่อคดีอาชญากรรม นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดวิกฤตการณ์ทางสังคมอย่างรุนแรงจนไม่สามารถแก้ไขได้ (สำนักงานสถิติจังหวัดอุดรธานี, 2559 : 1) ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ทรงมีความห่วงใยต่อประชาชนชาวไทยเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนอายุระหว่าง 6-25 ปี จำนวน 21 ล้านคน ซึ่งถือเป็นกลุ่มเสี่ยงสูง จึงทรงรับเป็นองค์ประธานโครงการณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยทรงมีพระประสงค์มุ่งเน้นการรณรงค์ในกลุ่มเป้าหมายหลักคือ วัยรุ่นและเยาวชน โดยทูลกระหม่อมฯ สร้างกระแสการแสดงผลอย่างถูกต้องโดยไม่ข้องแวะกับยาเสพติด การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตให้แก่เยาวชนในชุมชน จัดระบบการบำบัดรักษารองรับภายใต้

โครงการ “ไคร่ติดยา ยกมือขึ้น” (กระทรวงสาธารณสุข, 2552 : 2) ทั้งนี้เพื่อคืนคนดีสู่สังคมและป้องกันการกลับมาเสพติด ตลอดจนการสร้างเครือข่ายสมาชิกและชมรม TO BE NUMBER ONE เพื่อร่วมกันรณรงค์และจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นเสมือนการเติมสิ่งที่ดีให้กับชีวิต เพื่อให้เกิดค่านิยมของการ “เป็นหนึ่ง โดยไม่ต้องพึ่งยาเสพติด” ดังพระราชดำรัสในโอกาส การแถลงข่าวเปิดตัวโครงการ “TO BE NUMBER ONE” เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2545

การดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE โดยยึดวัยรุ่นและเยาวชนเป็นศูนย์กลางบนพื้นฐานความเข้าใจธรรมชาติ พัฒนาการ ความต้องการ ความสนใจ และพฤติกรรมเฉพาะของวัยรุ่น กล่าวคือ ช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงชีวิตระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญยิ่งเพราะมีการเปลี่ยนแปลงอันซับซ้อนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และสังคม โดยด้านร่างกายจะมีอัตราการเจริญเติบโตของร่างกายเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว สัดส่วนต่างๆ ของร่างกายเปลี่ยนแปลงไปสู่การเป็นผู้ใหญ่ ด้านอารมณ์จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรง เป็นวัยที่มีความรู้สึกรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นความโกรธ ความรัก ความอิจฉาริษยา บางครั้งมีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง ไม่เชื่อฟังใคร บางครั้งก็เกิดความกังวลใจและรู้สึกหดหู่ มีความอยากรู้อยากเห็น ต้องการความเป็นอิสระ มีจินตนาการและความเพ้อฝันสูง เพราะลักษณะอารมณ์ของวัยรุ่นเป็นเช่นนี้จึงเข้ากับบุคคลต่างวัยยาก วัยรุ่นจึงเกาะกลุ่มกันได้ดีมากกว่าวัยอื่นๆ เพราะเข้าใจและยอมรับกันได้ง่ายด้านสติปัญญา เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นร่างกายมีการเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ ส่งผลให้เซลล์สมองได้รับการพัฒนา ทำให้วัยรุ่นมีความสามารถในการคิดอ่านมากขึ้น มีความจำดี สามารถใช้ความคิดของตนได้อย่างเป็นเหตุเป็นผลและลึกซึ้ง แต่จะขาดความรอบคอบและการยับยั้งชั่งใจ ตลอดจนขาดประสบการณ์ ความชำนาญ และคุณภาพเมื่อเทียบกับความคิดของผู้สูงอายุ ด้านสังคม พัฒนาการ จะเปลี่ยนแปลงไปตามร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาที่สำคัญคือสังคมกลุ่มเพื่อนร่วมวัย การคบเพื่อนร่วมวัยเป็นพฤติกรรมสังคมที่สำคัญยิ่งต่อจิตใจของเด็กวัยรุ่น เพราะสามารถร่วมสุขร่วมทุกข์แก้ไขและเข้าใจปัญหาของกันและกันดีกว่าคนต่างวัย ซึ่งมีความคับอกคับใจต่างกัน กลุ่มยังสนองความต้องการทางสังคมด้านต่างๆ ซึ่งเด็กต้องการมากในขณะนี้ เด็กที่เข้ากลุ่มมีความจงรักภักดีต่อกลุ่ม ยอมรับเอาค่านิยม ความเชื่อ ความสนใจของกลุ่มด้วยความเต็มใจและสนิทสนมกับเพื่อนร่วมกลุ่มแน่นแฟ้น การรวมกลุ่มทำให้เด็กมีความรู้สึกอบอุ่นใจ กล้าแสดงความคิดเห็นกับผู้ใหญ่ต่อต้านกรณีที่เขาเห็นว่าไม่ยุติธรรม การชักนำให้วัยรุ่นรวมกลุ่มกันเพื่อปฏิบัติกิจกรรมที่วัยรุ่นชอบนั้นทำได้ง่ายมากกว่าวัยอื่นๆ ทั้งหมด (กระทรวงสาธารณสุข, 2552 : 4)

ความสำเร็จของการดำเนินงานของโครงการทูบีนัมเบอร์วันของประเทศไทยในปัจจุบันคือ การที่เด็กๆ หรือเยาวชนไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น กล้าคิด กล้าแสดงออก มีภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบ มีจิตอาสา และช่วยเหลือสังคม ผู้ปกครองและชุมชนเห็นความสำคัญของกิจกรรมในชมรมทูบีนัมเบอร์วัน และยังเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดีทรงกระตือรือร้นปลุกจิตสำนึกของปวงชนชาวไทยให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักว่าการที่จะเอาชนะปัญหายาเสพติดมิใช่หน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่ทุกคนในชาติจะร่วมแรงร่วมใจกันเป็นพลังแผ่นดินที่จะต่อสู้เพื่อเอาชนะปัญหายาเสพติดให้ได้โดยเร็ว ทรงมีพระประสงค์มุ่งเน้นการรณรงค์ในกลุ่มเป้าหมายหลักคือวัยรุ่นและเยาวชน ซึ่งมีถึง 21 ล้านคน และเป็นกลุ่มที่มีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้นข้อมูลจากการวิจัยปัจจัยแห่งความสำเร็จของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร ในครั้งนี้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนากิจกรรมต่อยอดการคิด และนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการในการดำเนินงานสู่ความสำเร็จ ผู้นำ ภาวะผู้นำ และกลยุทธ์ในการดำเนินกิจกรรมสู่ความสำเร็จ
2. เพื่อศึกษาแรงบันดาลใจในการทำงานสู่ความสำเร็จ และปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

เครือข่ายชมรมทูบีนัมเบอร์วันทั่วประเทศ จำนวน 456 ชมรม ในการดำเนินโครงการจัดอบรมสัมมนาการจัดการองค์ความรู้เครือข่ายทูบีนัมเบอร์วันทั่วประเทศสู่ความยั่งยืน ระหว่างวันที่ 8-10 ธันวาคม 2560 ณ โรงแรมลักษวรรณ รีสอร์ท เชียงราย มีเครือข่ายชมรมทูบีนัมเบอร์วันเข้าร่วมในครั้งนี้ จำนวน 44 ชมรม ประกอบด้วย ชมรมระดับเพชร 12 ชมรม และเครือข่ายประเภทอื่น 32 ชมรม มีผู้เข้าร่วม 77 คน ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากความเหมาะสมของกิจกรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล จำนวน 2 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 ใช้แบบสอบถามปัจจัยแห่งความสำเร็จของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร ของแกนนำสมาชิก และเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากเครือข่ายทูบีนัมเบอร์วัน โดยมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับขั้นตอนในการดำเนินงานสู่ความสำเร็จ ผู้นำและภาวะผู้นำ แรงบันดาลใจในการทำงานสู่ความสำเร็จ กลยุทธ์ในการดำเนินกิจกรรมสู่ความสำเร็จ และปัญหาในการดำเนินงาน

ชุดที่ 2 แบบการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยการสัมภาษณ์เจาะลึกกับแกนนำ สมาชิก และเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากเครือข่ายทูบีนัมเบอร์วันระดับเพชร โดยมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับขั้นตอนในการดำเนินงานสู่ความสำเร็จ ผู้นำและภาวะผู้นำ แรงบันดาลใจในการทำงานสู่ความสำเร็จ กลยุทธ์ในการดำเนินกิจกรรมสู่ความสำเร็จ ปัญหาในการดำเนินงาน และการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานทูบีนัมเบอร์วัน ระดับเพชร สู่ความยั่งยืนมีลักษณะอย่างไร

วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัย

ชุดที่ 1 สร้างแบบสอบถามปัจจัยแห่งความสำเร็จของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร จากการศึกษาทฤษฎีภาวะผู้นำของ วิโรจน์ สารรัตน์ (2557 : 5-24) แนวคิดเกี่ยวกับแรงบันดาลใจบนเส้นทางสร้างงาน TO BE NUMBER ONE ของ อมรากุล อินโชนนท์ (กรมสุขภาพจิต, 2560) และงานวิจัยของ สมหวัง ขุนพรหม (2558) โดยกำหนดข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยทีมงานวิจัยทั้ง 6 คน ร่วมกันพิจารณาความถูกต้องและเหมาะสมของข้อคำถาม เป็นลักษณะแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 20 ข้อ และแปลผลข้อมูลจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ โดยแสดงข้อมูลเป็นลักษณะเชิงพรรณนา

ชุดที่ 2 สร้างประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยทีมงานวิจัยได้ร่วมกันพิจารณาประเด็นในการตั้งคำถามจำนวน 7 ประเด็น ได้แก่

ประเด็นที่ 1 การดำเนินงานสู่ความสำเร็จของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร มีขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างไร

ประเด็นที่ 2 การดำเนินงานสู่ความสำเร็จของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร ลักษณะผู้นำและภาวะผู้นำจะต้องเป็นอย่างไร

ประเด็นที่ 3 การดำเนินงานสู่ความสำเร็จของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร มีแรงบันดาลใจในการทำงานสู่ความสำเร็จอย่างไร

ประเด็นที่ 4 การดำเนินงานสู่ความสำเร็จของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร มีปัจจัยสู่ความสำเร็จอะไรบ้าง

ประเด็นที่ 5 การดำเนินงานสู่ความสำเร็จของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร มีกลยุทธ์ในการดำเนินกิจกรรมสู่ความสำเร็จอะไรบ้าง

ประเด็นที่ 6 การดำเนินงานสู่ความสำเร็จของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร มีปัญหาในการดำเนินงานอย่างไรบ้าง

ประเด็นที่ 7 การพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานหมู่บ้านมอริวัน ระดับเพชร สู่ความยั่งยืนมีลักษณะอย่างไร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

รวบรวมข้อมูลครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) รวบรวมโดยใช้แบบสอบถาม ในวันที่ 8-9 ธันวาคม 2560 จำนวน 77 ชุด และ 2) จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ระหว่างวันที่ 8-10 ธันวาคม โดยมี การสนทนากลุ่มใหญ่ ในช่วงเวลา 08.30-12.00 น. และสนทนากลุ่มย่อย ในช่วงเวลาบ่าย 13.00-20.00 น. ในการสนทนากลุ่มย่อย แยกออกเป็น 4 กลุ่มคือ กลุ่มเครือข่ายประเภทจังหวัด จำนวน 19 คน กลุ่มสถานศึกษา จำนวน 27 คน กลุ่มชุมชน จำนวน 22 คน และกลุ่มสถานประกอบการ จำนวน 9 คน ใช้เวลาสนทนากลุ่มละ 2 ชั่วโมง โดยทีมงานวิจัยจำนวน 6 คน เป็นผู้ดำเนินการสนทนา

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ได้จากการศึกษา เอกสาร ตำราวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสภาพทั่วไปของชุมชนในจังหวัดเชียงราย และการดำเนินงานของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำกับข้อมูล ดังนี้

ข้อมูลชุดที่ 1 และ 2 นำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการจัดหมวดหมู่ เรียงลำดับขั้นตอนของปัจจัยแห่งความสำเร็จต่างๆ ด้วยวิธีวิภาษวิธี (Dialectical Method) เพื่อหาความสัมพันธ์เชื่อมโยงขั้นตอนของกระบวนการต่างๆ ให้สมเหตุผลและลุ่มลึก (Sophistication) โดยเฉพาะในปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านกระบวนการดำเนินงานทั้ง 13 ขั้นตอน

ผลการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรที่เป็นตัวแทนชมรมทูป็นัมเบอร์วันระดับเพชร จำนวน 77 คน ประกอบด้วย โดยเป็นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 74.03 อายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.47 และมีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 48.05 ได้ผลการวิจัย ดังนี้

ส่วนที่ 1 การสัมภาษณ์เชิงลึกปัจจัยแห่งความสำเร็จของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร โดยใช้แบบสอบถาม เป็นลักษณะแบบสอบถามปลายเปิด ได้ผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของปัจจัยสู่ความสำเร็จของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. กระบวนการสู่ความสำเร็จ เริ่มจากศึกษารายละเอียดโครงการ แต่งตั้งคณะกรรมการ และทีมงาน วางแผน ขออนุมัติ กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ประสานความร่วมมือ สรุปผล ประเมินผล และเผยแพร่	15	25.43
2. ผู้นำและภาวะผู้นำสู่ความสำเร็จ ต้องมีความเชื่อมั่นศรัทธาในองค์กรประธานโครงการ มีองค์ความรู้ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา มีความมุ่งมั่น มีจิตสาธารณะ กล้าตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ และมีความตั้งใจทำงาน	13	22.03
3. แรงบันดาลใจสู่ความสำเร็จ คือ มีความรักและศรัทธาในองค์กรประธานโครงการ เยาวชน เป็นหนึ่งโดยไม่พึ่งยาเสพติด เป็นคนเก่ง คนดีของสังคม	10	16.95
4. กลยุทธ์สู่ความสำเร็จ มีการรณรงค์ปลุกจิตสำนึกและสร้างกระแสนิยม การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจ	8	13.56
5. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ผู้นำต้องให้ความสำคัญ เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความเข้มแข็ง และเอาจริง มีทีมงานเข้มแข็ง เป็นพี่เลี้ยงที่ดี มีจิตอาสา สร้างแรงบันดาลใจให้แก่เยาวชน	8	13.56
6. ปัญหาการดำเนินงาน ได้แก่ ปัญหาด้านการรณรงค์ปลุกจิตสำนึก การจัดกิจกรรม เสริมสร้างภูมิคุ้มกัน การจัดตั้งศูนย์เพื่อนใจทูป็นัมเบอร์วัน การสร้างและพัฒนา เครือข่าย ส่วนใหญ่ประสบปัญหาคือ งบประมาณไม่เพียงพอ ผู้บริหารไม่สนับสนุน เวลาเข้าร่วมกิจกรรมมีน้อย	5	8.47
รวมทั้งสิ้น	59	100.00

* มีผู้แสดงความคิดเห็นไว้เพียง 59 คน จากประชากร 77 คน เนื่องจากเป็นข้อเสนอแนะปลายเปิด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสู่ความสำเร็จของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร คือ กระบวนการสู่ความสำเร็จ เริ่มจากศึกษารายละเอียดโครงการ แต่งตั้งคณะกรรมการและทีมงาน วางแผน ขออนุมัติ กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ประสานความร่วมมือ สรุปผล ประเมินผล และเผยแพร่ คิดเป็นร้อยละ 25.43 รองลงมาคือ ผู้นำและภาวะผู้นำสู่ความสำเร็จ ต้องมีความเชื่อมั่นศรัทธาในองค์กรประธานโครงการ มีองค์ความรู้ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา มีความมุ่งมั่น มีจิตสาธารณะ กล้าตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ และมีความตั้งใจทำงาน คิดเป็นร้อยละ 22.03 และแรงบันดาลใจสู่ความสำเร็จ คือ มีความรักและศรัทธาในองค์กรประธานโครงการ เยาวชนเป็นหนึ่งโดยไม่พึ่งยาเสพติด เป็นคนเก่ง คนดีของสังคม คิดเป็นร้อยละ 16.95 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลจากแบบการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

จากการถอดบทเรียน การพัฒนาปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินงานทูปีนัมเบอร์วันสู่ความยั่งยืน โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้ผลการวิจัย ดังนี้

1. ลักษณะผู้นำและภาวะผู้นำในการดำเนินงานสู่ความสำเร็จของทูปีนัมเบอร์วันระดับเพชร

1.1 เป็นคนที่ไว้วางใจของชุมชน เสียสละ มุ่งมั่น มี 4 คนที่เห็นว่าผู้นำต้องเป็นคนที่ไว้วางใจได้ ดังตัวอย่างคำพูดของตัวแทนชมรมทูปีนัมเบอร์วันประเภทจังหวัด กล่าวว่า “ผู้นำนั้นจะต้องเป็นคนที่ชุมชนไว้วางใจและมีความน่าเชื่อถือ” และตัวแทนโรงเรียน กล่าวว่า “ผู้นำต้องเป็นบุคคลที่คนในชุมชนไว้วางใจได้เป็นอันดับหนึ่ง” เป็นผู้เสียสละ ดังตัวอย่างคำพูดตัวแทนชุมชน กล่าวว่า “ผู้นำต้องเป็นผู้เสียสละให้กับส่วนรวม” และมุ่งมั่น ดังตัวอย่างคำพูดตัวแทนสถานประกอบการ กล่าวว่า “ผู้นำจะต้องเป็นผู้มีความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาให้กับชุมชน”

1.2 ชัดเจน จริงจัง จริงใจ มี 3 คนที่เห็นว่าผู้นำต้องเป็นผู้ที่มีความชัดเจน ดังตัวอย่างคำพูดของตัวแทนจังหวัด กล่าวว่า “ผู้นำต้องมีความชัดเจนในการทำงาน และมีแนวทางแก้ไขปัญหาที่ชัดเจน” ส่วนจริงจัง จริงใจ ดังตัวอย่างคำพูดของตัวแทนชุมชน กล่าวว่า “ผู้นำทูปีนัมเบอร์วันจะต้องมีความจริงจัง จริงใจ ในการทำงานและแก้ไขปัญหาหาสาเหตุ” และตัวแทนสถานประกอบการ กล่าวว่า “ผู้นำต้องมีความจริงจัง ทำงานจึงจะสำเร็จ”

1.3 ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาหาสาเหตุ มี 4 คนที่เห็นว่าผู้นำต้องเป็นผู้ที่ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาหาสาเหตุ ดังตัวอย่างคำพูดของตัวแทนจังหวัด กล่าวว่า “ปัญหาหาสาเหตุเป็นปัญหาที่เร่งด่วนควรแก้การแก้ไข ดังนั้นผู้นำทูปีนัมเบอร์วันจะต้องเป็นผู้ที่ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาหาสาเหตุ” ตัวแทนโรงเรียน กล่าวว่า “ปัจจุบันวัยรุ่นได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเป็นจำนวนมาก ผู้นำจะต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษในการแก้ไขปัญหาหาสาเหตุในชุมชน” ตัวแทนชุมชนกล่าวว่า “ผู้นำควรให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาหาสาเหตุอย่างจริงจัง” และสุดท้ายตัวแทนชุมชน กล่าวว่า “ผู้นำต้องมีจิตอาสา ให้ความสำคัญด้านสุขภาพของชุมชน”

2. แรงบันดาลใจในการทำงานสู่ความสำเร็จของทูปีนัมเบอร์วันระดับเพชร

2.1 ให้ความสำคัญ และเป็นหนึ่งเดียว มี 3 คนที่เห็นว่าแรงบันดาลใจในการทำงานสู่ความสำเร็จ ผู้นำต้องให้ความสำคัญ ดังตัวอย่างคำพูดของตัวแทนประเภทจังหวัด กล่าวว่า “ผู้นำต้องให้ความสำคัญในการดำเนินงานให้สำเร็จ เนื่องจากเป็นชมรมที่สำคัญและสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน” เป็นหนึ่งเดียว ดังตัวอย่างคำพูดของตัวแทนประเภทชุมชน กล่าวว่า “ความเป็นหนึ่งเดียวของชมรมทูปีนัมเบอร์วันจะทำให้ประสบความสำเร็จ” และตัวแทนสถานศึกษา กล่าวว่า “ชมรมทูปีนัมเบอร์วันจะประสบผลสำเร็จ ทุกคนต้องเป็นหนึ่งเดียวกัน”

2.2 ความเข้มแข็ง มี 2 คนที่เห็นว่าชมรมที่เข้มแข็งจะเป็นแรงบันดาลใจให้ชมรมประสบผลสำเร็จ ดังตัวอย่างคำพูดของตัวแทนชุมชน กล่าวว่า “ชมรมทูปีนัมเบอร์วันจะต้องมีความเข้มแข็ง จึงจะสู้กับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ได้” ส่วนตัวแทนโรงเรียน กล่าวว่า “ความเข้มแข็งจะสามารถแก้ไขปัญหาหาสาเหตุในเด็กและเยาวชนในชุมชนได้”

2.3 มีจิตอาสา มี 3 คนที่เห็นว่าสมาชิกชมรมทูปีนัมเบอร์วันทุกคนจะต้องมีจิตอาสา ดังตัวอย่างคำพูดของตัวแทนประเภทสถานประกอบการ กล่าวว่า “สมาชิกชมรมทูปีนัมเบอร์วันทุกคนจะต้องเป็นผู้มีจิตอาสาจริงๆ เสียสละเพื่อส่วนรวม” ตัวแทนประเภทจังหวัด กล่าวว่า “ความมีจิตอาสาสำคัญที่จะส่งเสริมให้ชมรมทำงานประสบความสำเร็จ” และสุดท้ายตัวแทนชุมชน กล่าวว่า “แกนนำ และสมาชิกชมรมทูปีนัมเบอร์วันจะต้องเป็นผู้ที่มีจิตอาสาจริงๆ”

2.4 เป็นพี่เลี้ยงที่ดี มี 2 คนที่เห็นว่าชมรมที่ประสบผลสำเร็จแล้วต้องเป็นพี่เลี้ยงที่ดี ดังตัวอย่างคำพูดของตัวแทนโรงเรียน กล่าวว่า “ต้องการให้ชมรมที่ประสบผลสำเร็จแล้ว ขอให้พี่เลี้ยงที่ดีให้แก่ชมรมที่กำลังพัฒนา และเป็นที่ปรึกษาที่ดีด้วย” และตัวแทนชุมชน กล่าวว่า “เมื่อชมรมไหนได้ขึ้นเป็นระดับเพชรแล้วจะต้องเป็นพี่เลี้ยงให้รุ่นต่อๆ ไปส่งรุ่นต่อรุ่น”

2.5 ความรักความศรัทธาต่อองค์กรประธานโครงการ มี 5 คนที่เห็นว่าแรงบันดาลใจในการดำเนินงานทูป็นัมเบอร์วันให้สำเร็จต้องมีความรักความศรัทธาต่อองค์กรประธานโครงการ ดังตัวอย่างคำพูดของตัวแทนโรงเรียนคำ กล่าวว่า “องค์กรประธานโครงการ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี เป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญที่สุดในการดำเนินงานของชมรมให้ประสบผลสำเร็จ” ตัวแทนโรงเรียน กล่าวว่า “ทุกคนต้องมีความรัก ความศรัทธาในองค์กรประธานโครงการ ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญยิ่งให้ชมรมประสบผลสำเร็จ”

3. ขั้นตอนในการดำเนินงานสู่ความสำเร็จของทูป็นัมเบอร์วัน

3.1 การศึกษาเอกสาร คู่มือ มี 4 คนที่เห็นว่าการดำเนินงานสู่ความสำเร็จนั้นอันดับแรกต้องศึกษาเอกสาร ดังตัวอย่างคำพูดของตัวแทนชุมชน กล่าวว่า “ขั้นตอนในการดำเนินงานชมรมทูป็นัมเบอร์วันให้สำเร็จนั้นต้องมีการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับทูป็นัมเบอร์วันให้เข้าใจก่อน” ตัวแทนประเภจังหวัด กล่าวว่า “ผู้นำและแกนนำชมรมทูป็นัมเบอร์วันจะต้องศึกษาเอกสารเกี่ยวกับทูป็นัมเบอร์วันให้เข้าใจ และสามารถนำไปดำเนินงานได้” ดังตัวอย่างคำพูดของตัวแทนโรงเรียน กล่าวว่า “การศึกษาคู่มือเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้นำและแกนนำจะต้องศึกษาให้เข้าใจ เพื่อจะได้มีขั้นตอนการทำงานที่มีระบบนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงาน” และตัวแทนโรงเรียน กล่าวว่า “ทุกคนที่เป็นสมาชิกชมรมทูป็นัมเบอร์วันจะต้องศึกษาคู่มือการดำเนินงานชมรมทูป็นัมเบอร์วันเพื่อจะได้มีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ”

3.2 แต่งตั้งคณะกรรมการ มี 3 คนที่เห็นว่าการดำเนินงานให้สำเร็จต้องแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ดังตัวอย่างคำพูดของตัวแทนประเภจังหวัด กล่าวว่า “หลังจากการศึกษาเอกสาร คู่มือให้เข้าใจแล้วควรจะเป็นขั้นตอนในการสรรหาและแต่งตั้งคณะกรรมการชมรมทูป็นัมเบอร์วัน” ตัวแทนสถานศึกษา กล่าวว่า “การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานชมรมทูป็นัมเบอร์วัน ทุกคนต้องให้ความร่วมมือเนื่องจากคณะกรรมการจะต้องเป็นผู้ที่เสียสละ มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ” และตัวแทนชุมชน กล่าวว่า “เมื่อมีความเข้าใจหลักการของการก่อตั้งชมรมทูป็นัมเบอร์วันแล้ว ต่อไปต้องเป็นขั้นตอนของการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงาน”

3.3 รับมอบนโยบายจากผู้ว่าราชการจังหวัด มี 2 คนที่เห็นว่าต้องรับมอบนโยบายจากท่านผู้ว่าราชการจังหวัด ดังตัวอย่างคำพูดของตัวแทนประเภจังหวัด กล่าวว่า “การดำเนินงานชมรมทูป็นัมเบอร์วันต้องรับมอบนโยบายจากผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นๆ ถึงจะดำเนินงานได้” และตัวแทนประเภจังหวัด กล่าวว่า “จะต้องรับมอบนโยบายจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อน ถึงจะดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของชมรม”

3.4 ผู้ว่าฯ ให้ความรู้แก่แกนนำ มี 3 คนที่เห็นว่าผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความรู้แก่แกนนำ ดังตัวอย่างคำพูดของตัวแทนประเภจังหวัด กล่าวว่า “เมื่อรับมอบนโยบายจากผู้ว่าฯ แล้ว ผู้ว่าฯ จะเป็นผู้ที่ให้ความรู้แก่แกนนำเกี่ยวกับการดำเนินงานสู่ความสำเร็จของชมรมทูป็นัมเบอร์วัน” ตัวแทนสถานประกอบการ กล่าวว่า “ผู้ว่าราชการจังหวัดจะเป็นผู้ที่ให้ความรู้แก่แกนนำทุกชมรม เพื่อให้แกนนำถือแนวทางปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันทั่วประเทศ” และสุดท้ายตัวแทนสถานศึกษา กล่าวว่า “แกนนำชมรมทูป็นัมเบอร์วันทุกคนควรได้รับความรู้ในการดำเนินงานจากผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อให้มีความรู้ในการดำเนินงานสู่ความสำเร็จ”

3.5 ผู้นำมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มี 2 คนที่เห็นว่าผู้นำควรมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ดังตัวอย่างคำพูดของตัวแทนโรงเรียน กล่าวว่า “ผู้นำควรมีการวางแผนในการดำเนินงานชมรมทูป็นัมเบอร์วัน

อย่างมีระบบ เพื่อให้การดำเนินงานไม่มีปัญหา สามารถนำไปสู่ผลสำเร็จระดับเพชรได้” และตัวแทนจังหวัดกล่าวว่า “ผู้นำจะต้องมีการวางแผนการทำงานที่เป็นระบบ ระเบียบแบบแผนที่ดี เพื่อนำพาชมรมทูป็นัมเบอร์วันไปสู่ระดับเพชร”

3.6 งบประมาณ มี 5 คนที่เห็นว่าการดำเนินงานชมรมทูป็นัมเบอร์วันสู่ผลสำเร็จได้นั้นงบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญ ดังตัวอย่างคำพูดของตัวแทนประเภทสถานประกอบการ กล่าวว่า “การดำเนินงานที่จะให้สามารถดำเนินงานต่อไปได้ต้องมีงบประมาณที่เพียงพอ หากงบประมาณไม่เพียงพอจะทำให้การทำงานไม่ต่อเนื่อง” ตัวแทนสถานประกอบการ กล่าวว่า “การดำเนินงานจะต้องมีงบประมาณมารองรับอย่างเพียงพอ” ตัวแทนชุมชน กล่าวว่า “งบประมาณจะต้องมีเพียงพอ เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการดำเนินงานจะมีค่าใช้จ่ายหลายด้าน หากมีไม่เพียงพอก็จะทำให้การดำเนินงานล่าช้า” ตัวแทนจังหวัดกล่าวว่า “ทางจังหวัดควรจัดสรรงบประมาณให้มีความเพียงพอ” และ “ในการดำเนินงานให้สำเร็จได้จะต้องมีงบประมาณที่เพียงพอ”

4. จุดเริ่มต้นในการทำงานสู่ความสำเร็จของทูป็นัมเบอร์วันระดับเพชร

4.1 นโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติด มี 3 คนที่เห็นว่าจุดเริ่มต้นในการทำงานให้สำเร็จต้องเริ่มจากนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ดังตัวอย่างคำพูดของตัวแทนจังหวัด กล่าวว่า “เมื่อจังหวัดมีนโยบายให้แต่ละชุมชนช่วยกันแก้ไขปัญหายาเสพติดก็จะสอดคล้องกับนโยบายของชมรมทูป็นัมเบอร์วัน จึงเป็นเรื่องง่ายที่จะชักชวน เขิญชวนผู้นำ เด็ก และเยาวชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกทูป็นัมเบอร์วันเพื่อช่วยกันป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จึงทำให้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากชุมชน” ตัวแทนจากมหาวิทยาลัย กล่าวว่า “นโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นสิ่งที่ชุมชนให้ความสำคัญ เนื่องจากไม่ยากเห็นลูกหลานของตนเองในชุมชนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ดังนั้นจะให้ความร่วมมือกับจังหวัดหรือชมรมทูป็นัมเบอร์วันเป็นอย่างดี จึงนำไปสู่ความสำเร็จได้” และสุดท้ายตัวแทนประเภทชุมชน กล่าวว่า “นโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติด จะทำให้ชมรมทูป็นัมเบอร์วันได้รับความสนใจจากคนในชุมชน และจะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีเพื่อไม่ต้องการให้ลูกหลานเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด”

4.2 มุ่งองค์การเกี่ยวกับยาเสพติดอยู่แล้วบูรณาการเข้ากับทูป็นัมเบอร์วัน มี 2 คนที่เห็นว่ามืองค์กรทำเกี่ยวกับยาเสพติดอยู่แล้ว ดังตัวอย่างคำพูดของตัวแทนชุมชน กล่าวว่า “บางชุมชนมืองค์กรที่ทำเกี่ยวกับยาเสพติดอยู่แล้วและนำมาบูรณาการเข้ากับทูป็นัมเบอร์วัน จึงทำให้ชุมชนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี จึงนำไปสู่การดำเนินงานของทูป็นัมเบอร์วันเข้าสู่ระดับเพชรได้” และตัวแทนโรงเรียน กล่าวว่า “ในชุมชนมืองค์กรที่รณรงค์เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดอยู่แล้ว ซึ่งเป็นนโยบายของทางจังหวัด ดังนั้นสามารถที่จะบูรณาการเข้ากับทูป็นัมเบอร์วัน ทำให้การทำงานสะดวก รวดเร็ว สามารถร่วมกับชุมชนแก้ไขปัญหายาเสพติดได้เป็นอย่างดี”

สรุป อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร ผลการวิจัย พบว่า

ส่วนที่ 1 การสำรวจข้อมูลปัจจัยแห่งความสำเร็จของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร ประกอบด้วย

1. กระบวนการในการดำเนินงาน มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้ 1) ศึกษารายละเอียดโครงการ คู่มือการดำเนินงานให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ 2) แต่งตั้งคณะกรรมการ และออกคำสั่งให้ชัดเจน โดยมีตัวแทนของทุกภาคส่วนเข้าร่วมเป็นกรรมการ 3) วางแผนการดำเนินงาน 4) สร้างทีมงานในการดำเนินกิจกรรม 5) จัดทำ

โครงการเสนอขออนุมัติดำเนินกิจกรรม และงบประมาณสนับสนุน 6) ประชุมแกนนำ และคณะกรรมการของทูป็นัมเบอร์วันทุกๆ 3 เดือน 7) กำหนดกลุ่มเป้าหมาย 8) ประสานความร่วมมือจากทุกหน่วยงาน 9) ดำเนินการตามแผนภายใต้แนวทางผู้นำเยาวชน และผู้นำชุมชน 10) สรุปผลการดำเนินงาน 11) ประเมินผลแต่ละกิจกรรม 12) รายงานผู้บริหารตามลำดับ และ 13) เผยแพร่ข้อมูลให้แก่เครือข่าย/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. ผู้นำและภาวะผู้นำ ส่วนใหญ่ได้แสดงความคิดเห็นไว้หลายประการ ยกตัวอย่างเช่น มีความเชื่อมั่นและศรัทธาในองค์กรประธานโครงการ มีองค์ความรู้ในทูป็นัมเบอร์วันเป็นอย่างดี มีความเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาชมรมทูป็นัมเบอร์วัน มีความมุ่งมั่น มีจิตสาธารณะ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ การปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำในการดำเนินงานของทูป็นัมเบอร์วันให้ไปสู่ความสำเร็จสิ่งสำคัญ คือผู้นำจะต้องที่ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น มีความเสียสละ มองเห็นความสำคัญของปัญหาเสียดสี ภาวะผู้นำในการดำเนินงานสู่ความสำเร็จของทูป็นัมเบอร์วัน ผู้นำจะต้องมีความรับผิดชอบ อดทน คิดนอกกรอบ มีความซื่อสัตย์ มีความตั้งใจทำงานให้สำเร็จตามความมุ่งหมาย มีความเสียสละ มีความรับผิดชอบในหน้าที่และเป็นผู้ที่กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ

3. แรงบันดาลใจในการทำงานสู่ความสำเร็จของทูป็นัมเบอร์วันนั้น สิ่งสำคัญคือ มีความรักและศรัทธาในองค์กรประธานโครงการ ต้องการเห็นเยาวชนเป็นหนึ่งโดยไม่พึ่งยาเสพติด เป็นคนเก่ง คนดีของสังคม

4. กลยุทธ์ในการดำเนินกิจกรรมสู่ความสำเร็จ ได้มีการรณรงค์ปลุกจิตสำนึกและสร้างกระแสนิยมที่เอื้อต่อการป้องกันและแก้ไขปัญา การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้แก่เยาวชน เช่น การจัดกิจกรรมเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจแก่เยาวชน การจัดตั้งศูนย์เพื่อใจ และการสร้างและพัฒนาเครือข่ายเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญาเสียดสี

5. ปัจจัยแห่งความสำเร็จของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร ผู้นำจะต้องให้ความสำคัญ และเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความเข้มแข็งและเอาจริงเอจัง มีทีมงานเข้มแข็ง และเป็นพี่เลี้ยงที่ดี ผู้ปฏิบัติต้องมีจิตอาสา ทุ่มเท สร้างแรงบันดาลใจให้แก่เยาวชน มีความรักความศรัทธาต่อองค์กรประธานโครงการ มีบุคลากร มีงบประมาณที่เพียงพอ แกนนำเข้มแข็ง อดทน พี่เลี้ยงส่งต่อรุ่นต่อรุ่น เสริมสร้างพลังใจ/สร้างแรงจูงใจ การจัดกิจกรรมมีการติดตามนิเทศกิจกรรมทูป็นัมเบอร์วันสม่ำเสมอ มีการประเมินแต่ละกิจกรรม และ มีผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เข้าร่วมสัมมนา ได้ผลสรุปดังนี้

จากการถอดบทเรียน การพัฒนาปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินงานทูป็นัมเบอร์วันสู่ความยั่งยืน โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้ผลสรุป ดังนี้

1. ลักษณะผู้นำและภาวะผู้นำในการดำเนินงานสู่ความสำเร็จของทูป็นัมเบอร์วันในประเทศไทย โดยผู้ร่วมสนทนาได้ให้ข้อคิดเห็นว่าผู้นำต้องชัดเจน จริงจัง จริงใจ เป็นที่ไว้วางใจของชุมชน เสียสละ มุ่งมั่น ตั้งใจให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาเสียดสี ให้การสนับสนุนในกิจกรรมของชุมชน เป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ เชื่อมั่น และสามารถสั่งการได้ มีจิตอาสา ให้ความสำคัญด้านสุขภาพของชุมชน เป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง แสวงหากิจกรรมแก้ไขปัญหา

2. แรงบันดาลใจในการทำงานสู่ความสำเร็จของทูป็นัมเบอร์วันในประเทศไทย โดยผู้ร่วมสนทนาได้ให้ข้อคิดเห็นว่า ผู้นำให้ความสำคัญ และเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความเข้มแข็งและเอาจริงเอจัง มีทีมงานเข้มแข็ง และเป็นพี่เลี้ยงที่ดี ผู้ปฏิบัติต้องมีจิตอาสา ทุ่มเท สร้างแรงบันดาลใจให้แก่เยาวชน เช่น เชิญชวนพ่อแม่เข้าร่วมกิจกรรม ความรัก ความศรัทธา ต่อองค์กรประธานโครงการ มีบุคลากรและงบประมาณที่เพียงพอ แกนนำเข้มแข็ง เยาวชน และชุมชน พี่เลี้ยงส่งต่อรุ่นต่อรุ่น เสริมสร้างพลังใจ/สร้างแรงจูงใจ การจัดกิจกรรม “แคมป์” ทูป็นัมเบอร์วันส่วนกลาง มีการติดตาม นิเทศ กิจกรรมทูป็นัมเบอร์วันสม่ำเสมอ และมีการประเมินแต่ละกิจกรรม

อดทน มีผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพ

3. ขั้นตอนในการดำเนินงานสู่ความสำเร็จของทูป็นัมเบอร์วันในประเทศไทย โดยผู้ร่วมสนทนาได้ให้ข้อคิดเห็นว่าอันดับแรกต้องศึกษาแนวทางจากการศึกษาเอกสาร คู่มือ แต่งตั้งคณะกรรมการทำงานระดับอำเภอ จังหวัด รับมอบนโยบายจากผู้ว่าฯ ให้ความรู้แก่แกนนำ ผู้นำมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ระเบียบ อย่างจริงจัง และทางงบประมาณ ผู้ว่าฯ เป็นแกนนำในการสร้างวิสัยทัศน์ และพันธกิจในการสร้างทูป็นัมเบอร์วัน ทูลเชิญองค์กรประชาชนโครงการเป็นแรงบันดาลใจแสวงหาพันธมิตร และเครือข่าย เลขาเป็นผู้ประสานงาน ติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบาย ผู้ว่าฯ ให้ระบุไว้ในแผนการดำเนินงานในศูนย์ราชการทุกกิจกรรมมีการบูรณาการร่วมกับทูป็นัมเบอร์วัน เพื่อสร้างความจดจำ เลือกแกนนำจากทุก Setting มาเป็นทูป็นัมเบอร์วัน เชิญ Core ทีมทุกเขตเข้าร่วมกิจกรรมทูป็นัมเบอร์วัน เรียนเชิญผู้ตรวจราชการเขตมาเป็นแกนนำในการสั่งการ กำหนดวาระการประชุมของทูป็นัมเบอร์วันเป็นวาระของจังหวัด ไม่ควรปนกับวาระอื่นและคัดกรองกลุ่มเสี่ยงในสถานศึกษา โดยใช้เครื่องมือบางอย่างกระตุ้นให้เขามีความภาคภูมิใจ

4. จุดเริ่มต้นในการทำงานสู่ความสำเร็จของทูป็นัมเบอร์วันในประเทศไทย โดยผู้ร่วมสนทนาได้ให้ข้อคิดเห็นคือ เริ่มจากนโยบายปัญหายาเสพติด มีองค์กรทำเกี่ยวกับยาเสพติดอยู่แล้ว แต่ทางจังหวัดให้บูรณาการเข้ากับทูป็นัมเบอร์วัน จากแนวคิดของผู้นำชุมชนที่ต้องการให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง หรือการแสวงหาเครื่องมือในการแก้ไขปัญหา ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหายาเสพติด สั่งการเป็นนโยบาย และดำเนินการแล้วเกิดประโยชน์ต่อเยาวชน

5. ปัจจัยสู่ความสำเร็จของทูป็นัมเบอร์วันในประเทศไทย โดยผู้ร่วมสนทนาได้ให้ข้อคิดเห็นคือ ผู้นำให้ความสำคัญ และเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความเข้มแข็งและเอาจริงเอจัง มีทีมงานเข้มแข็ง และเป็นพี่เลี้ยงที่ดี ผู้ปฏิบัติต้องมีจิตอาสา ท่วมเท สร้างแรงบันดาลใจให้แก่เยาวชน เช่น เชิญชวนพ่อแม่เข้าร่วมกิจกรรม ความรัก ความศรัทธาต่อองค์กรประชาชนโครงการ มีบุคลากรและงบประมาณที่เพียงพอ แกนนำเข้มแข็ง เยาวชน และชุมชน พี่เลี้ยงส่งต่อรุ่นต่อรุ่น และมีการติดตาม นิเทศ กิจกรรมทูป็นัมเบอร์วันสม่ำเสมอ และมีการประเมินแต่ละกิจกรรม

จากการศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร มีประเด็นอภิปรายดังนี้

1. จากการศึกษาขั้นตอนในการดำเนินงานสู่ความสำเร็จของทูป็นัมเบอร์วันระดับเพชรนั้น จากผู้เข้าร่วมสนทนาได้ให้ความสำคัญเริ่มจากการศึกษารายละเอียดของโครงการ การวางแผนการดำเนินงาน การสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง และลงมือปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของคอร์กของ ฌ็อง-ฌัก กูแซง (2544: 55-56; อ้างอิงจาก Paul James Roberto, 2543: 20-21) ที่ได้กล่าวถึงทฤษฎีการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ Benchmarking โดยการสร้างทีมงาน ระบุผู้ร่วมทำ มองหาองค์กรที่จะเทียบเคียง และปฏิบัติตามแผน

2. ด้านผู้นำและภาวะผู้นำแกนนำชมรมทูป็นัมเบอร์วันระดับเพชร ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่ได้แสดงความคิดเห็น ชมรมทูป็นัมเบอร์วันจะต้องมีคุณลักษณะของผู้นำและภาวะผู้นำคือ จะต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นและศรัทธาในองค์กรประชาชนโครงการ มีองค์ความรู้ในทูป็นัมเบอร์วันเป็นอย่างดี มีจิตสาธารณะ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีบุคลิกภาพที่ดี เป็นนักวางแผนที่ดีด้วย เป็นนักประสานงานที่ดีและเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานของทูป็นัมเบอร์วันประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิดภาวะผู้นำของ ยงยุทธ เกษสาคร (2554 : 69) กล่าวว่า ภาวะผู้นำหรือความเป็นผู้นำ หมายถึง ศิลปะหรือความสามารถของบุคคลหนึ่งที่จะกระตุ้น จูงใจ

หรือใช้สิทธิพลต่อบุคคลอื่น ผู้ร่วมงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชาในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อปฏิบัติการและอำนาจการ โดยการใช้กระบวนการสื่อความหมาย การติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดมีใจร่วมกับตนในการดำเนินการ จนกระทั่งบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ การดำเนินการจะเป็นไปในทางที่ดีหรือ ทางลบก็ได้ ฉะนั้นไม่ว่าคนนั้นจะเป็นอธิบดี ประธานกรรมการ ผู้อำนวยการ หรือผู้จัดการบริษัท แม้แต่หัวหน้าใจ แต่ละคนก็ต้องมีภาวะผู้นำทั้งนั้น ซึ่งมีลักษณะของผู้นำที่มีรูปแบบที่ต่างกัน ซึ่งจะเห็นได้จากผลการวิจัย พบว่า เครือข่ายผู้เข้าร่วมโครงการอบรม ได้แสดงความคิดเห็นถึงผู้นำและภาวะผู้นำไว้หลายประการ

3. แรงบันดาลใจในการทำงานสู่ความสำเร็จของทูปีนัมเบอร์วันระดับเพชร เครือข่ายทูปีนัมเบอร์วัน ที่เข้าอบรม ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าแรงบันดาลใจในการทำงานสู่ความสำเร็จมาจากมีความรักและศรัทธา ในองค์กรประธานโครงการ ต้องการเห็นเยาวชนเป็นหนึ่งโดยไม่พึ่งยาเสพติด เป็นคนเก่ง คนดีของสังคม สอดคล้อง กับงานแนวคิดการสร้างแรงบันดาลใจของ สุทธิชัย ปัญญาโรจน์ (<http://www.drsuthichai.com>, 2556) กล่าวว่า คนที่ประสบความสำเร็จในแวดวงต่างๆ เขามักเป็นคนที่มีแรงบันดาลใจในการทำงาน ฉะนั้นการสร้าง แรงบันดาลใจจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับบุคคลที่ต้องการประสบความสำเร็จ เช่น การหาแบบอย่างหรือ การหาบุคคลตัวอย่าง โดยเฉพาะบุคคลที่ประสบความสำเร็จหรือบุคคลที่เราจะมีชีวิตแบบเขา ก็เป็นอีก ทางหนึ่งในการสร้างแรงบันดาลใจขึ้นภายในตนเอง เช่น จอห์น เลนนอน (John Lennon) ผู้แต่งเพลง “Eight Day” เป็นแรงบันดาลใจให้แก่คนอเมริกาหลายคนอยากที่จะเป็นนักแต่งเพลง สตีฟ จอบส์ เป็นแรงบันดาลใจให้แก่คนหลายคนทั่วโลกในการต่อสู้ชีวิตและสร้างผลงานใหม่ๆ เป็นต้น

4. ด้านกลยุทธ์ในการดำเนินกิจกรรมสู่ความสำเร็จของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร ในประเทศไทยนั้น ทางชมรมทูปีนัมเบอร์วันได้มีกิจกรรมการณรงค์ปลุกจิตสำนึกและสร้างกระแสนิยม ที่เอื้อต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การจัดกิจกรรมเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้แก่เยาวชน และการจัดตั้งศูนย์เพื่อนใจ เช่น กิจกรรมเข้าค่ายปฏิบัติธรรม ค่ายเยาวชนปลอดภัยจากยาเสพติด ค่ายกัจจาสา ซึ่งในแต่ละกิจกรรมได้มีการสอดแทรกวิธีการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเยาวชน เป็นกิจกรรมสำคัญที่สามารถ ช่วยแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มวัยรุ่นได้ โดยได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายทูปีนัมเบอร์วัน ทั่วประเทศ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร มีข้อเสนอแนะการนำ ผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ด้านกระบวนการในการดำเนินงานสู่ความสำเร็จในระดับเพชร จากผลการวิจัยพบว่า กระบวนการ ดำเนินงานที่นำไปสู่ความสำเร็จของโครงการทูปีนัมเบอร์วันในระดับเพชรนั้นมีอยู่สิบสามขั้นตอน หากนำ กระบวนการทั้งสิบสามขั้นตอนไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงต่อยอดจากเดิม จะสามารถช่วย ส่งเสริมให้ชมรมฯ ประสบความสำเร็จจนถึงในระดับเพชรด้วยความรวดเร็วเช่นกัน

2. ปัจจัยด้านผู้นำและภาวะผู้นำของชมรมทูปีนัมเบอร์วันในระดับเพชร พบว่าผู้นำชมรมฯ ยังขาด คุณลักษณะความเป็นผู้นำ ควรพัฒนาผู้นำให้มีลักษณะตามข้อค้นพบจากการวิจัยในครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมีความเชื่อมั่นและศรัทธาในองค์กรประธานโครงการ และการมีความรู้ความเข้าใจในโครงการอย่างแท้จริง เพื่อจะได้นำพาและพัฒนาชมรมทูปีนัมเบอร์วันที่คุณแลอยู่ให้ไปถึงระดับเพชรได้ในที่สุด

3. ปัจจัยด้านแรงบันดาลใจในการทำงานสู่ความสำเร็จของทูปีนัมเบอร์วันในระดับเพชร ควรสร้างแรงบันดาลใจสามประการตามข้อค้นพบจากงานวิจัยดังกล่าว อาจด้วยการประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนที่มีส่วนร่วมในโครงการ ให้ตระหนักต่อปัจจัยสร้างแรงบันดาลใจดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ เชื่อว่าจะสามารถสร้างพลังใจหรือแรงบันดาลใจในการทำงานได้อย่างต่อเนื่องและฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้จนถึงระดับเพชรในที่สุด

4. ปัจจัยด้านกลยุทธ์การดำเนินงานสู่ความสำเร็จในระดับเพชรนั้น กลยุทธ์ที่สำคัญประกอบด้วยการรณรงค์ปลูกจิตสำนึกและสร้างกระแสนิยม การจัดกิจกรรมเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้แก่เยาวชน การจัดตั้งศูนย์เพื่อนใจ และวิธีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายทูปีนัมเบอร์วันในระดับเพชร ชมรมทูปีนัมเบอร์วันทุกเครือข่ายสามารถนำไปพัฒนาและเป็นแนวทางให้กับทางชมรมได้ เพื่อจะเข้าสู่ระดับเพชรอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข. (2552). คู่มือการดำเนินงานโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด *TO BE NUMBER ONE* ในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี. กรุงเทพฯ: กรมสุขภาพจิต.
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2544). การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ยงยุทธ เกษสาคร. (2554). ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: เอส แอนด์ จี กราฟฟิค.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2557). ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและนันทาทศนะร่วมสมัยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- สำนักงานสถิติจังหวัดอุดรธานี. (2559). รายงานสถานการณ์ “แก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต” จังหวัดอุดรธานี. หน่วยงานภาครัฐ. สืบค้นเมื่อ 19 กันยายน 2559, จาก http://uttaradit.nso.go.th/index.php?option=com_xmap&view=html&id=1&Itemid=455
- สุทธิชัย ปัญญโรจน์. (2560). การสร้างแรงบันดาลใจ. สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2560, จาก <http://www.drsuthichai.com>
- อมรากุล อินโอชานนท์. (2560). เส้นทางสร้างงาน *TO BE NUMBER ONE*. เชียงใหม่: สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต.